

Saopštenje za medije – Kancelarija Grada Beča u Beogradu

27. avgust 2026.

Gradska taksa i skuplje parkiranje: Beč traži model za manje automobila

U glavnom gradu Austrije razmatraju se mogućnosti smanjenja automobilske saobraćaja. Stručnjaci iz Austrijskog instituta za ekonomska istraživanja (WIFO) govore o merama koje vozače privlače ka alternativnim vidovima prevoza (Pull) i o merama koje uz veći pritisak odvrćaju od korišćenja automobila (Push). Načini na koji bi se te inicijative mogle sprovesti su mere podsticaja, kao što su širenje mreže javnog prevoza ili unapređenje biciklističke infrastrukture, ali i mere, koje ljude primoravaju da pređu na druge vidove prevoza. Tu spadaju, na primer, gradska taksa (Citymaut) ili više cene parkiranja.

„Push“ i „pull“ faktori predstavljaju svakodnevni deo saobraćajne politike, navode iz WIFO instituta. „Pull“ mere su politički popularnije, ali su skuplje. „Push“ mere, s druge strane, češće nailaze na otpor. Može proći neko vreme dok ne počnu da daju rezultate. „Ako želimo da smanjimo automobilske saobraćaj unutar grada, neophodno je učiniti korišćenje automobila manje privlačnim tamo gde automobil nije neophodan“, ističe stručnjak za saobraćaj Paul Pfaffenbichler sa Univerziteta za prirodne resurse i primenjene prirodne nauke u Beču (BOKU).

Kao primer navodi se gradska taksa u Stokholmu koja je uvedena je 2007. godine, nakon šestomesečnog probnog perioda. U početku je protivljenje bilo veliko, ali se raspoloženje tokom probnog perioda promenilo. Stanovnici su se u međuvremenu navikli da radnim danima plaćaju između jednog i četiri evra.

Takođe jedna od mera o kojoj se diskutuje je i ograničenje brzine. Ako ljudi automobilom do odredišta putuju sporije nego javnim prevozom, preći će na javni prevoz. Stručnjaci smatraju da bi u Austriji standardno ograničenje brzine u naseljenim mestima trebalo smanjiti sa 50 na 30 km/h.

Kada je reč o uvođenju gradske takse, u istraživanju koje su nedavno sproveli Univerzitet za ekonomiju u Beču (WU) i Univerzitet za prirodne resurse (BOKU), gotovo tri četvrtine ispitanika izjavilo je da bi pod određenim okolnostima moglo da prihvati gradsku taksu, ako bi prihodi bili namenjeni javnom prevozu i ako taksa ne bi bila previsoka. Referendum o ovoj temi održan je 2010. godine. Tada se 77 odsto građana izjasnilo protiv gradske takse.

„Ono što u Beču, međutim, nedostaje jeste određena diferencijacija, da cena parkiranja bude viša tamo gde je potražnja znatno veća. To bi značilo da bi se u unutrašnjim gradskim područjima, gde ima manje prostora, plaćalo više nego u spoljnim gradskim opštinama“, ističe Daniela Klecan-Slamanig sa WIFO instituta. Takođe, stručnjaci ističu da ne bi trebalo da godišnja parking-karta bude jeftinija od godišnje karte za javni prevoz (467 evra).

Više informacija

mr Cvijeta Radović

Balkanska 2

11000 Beograd

radovic@viennaoffices.rs

T +381 11 205 51 13

M +381 69 72 82 42

www.viennaoffices.rs

<https://www.facebook.com/viennaofficeBEG>

https://www.instagram.com/viennaofices_belgrade/